باس شۇجيدىڭ ماڭزدى ئسوزىنىڭ رۇحىن كورىكتى شينجياڭ قۇرۇدىڭ ئس جۇزىندىك ارەكەتنە ايناللدىرايىق

(باسى 1 ـ بەتتە)

تانىم ـــ ارەكەتتىڭ باستالۇى. باس شۇجيدىڭ ماڭزدى ئسوزىنىڭ رۇحىن كورىكتى شينجياڭ قۇرۇدىڭ ئس جۇزىندىك ارەكەتنە ايناللدىرۇدا، ئسوز جوق، باس شۇجيدىڭ ماڭزدى ئسوزىنىڭ وزەكتى مازمۇنىن، رۇحانى ئمانىن جانە امالياتتىق تالابىن تەرەڭ ئتۇسىنۇ، يگەرۇ كەرەك. باس شۇجيدىڭ ماڭزدى ئسوزى شينجياڭ قزمەتىن ويداعدايى بستەۋ جونىنەن تاعى ئبىر رەت "جەتەكشىلىك شاحمات ئجۇرىسىن" كورسەتتى، ادىستەمە ۇيرەتتى، بۇل وتە كۇشتى سايازى سىياتقا، ستراتەگيالىق سىياتقا، جەتەكشىلىك سىياتقا يە. ئبىز باس شۇجي شي جينپيڭنىڭ شينجياڭ قزمەتى جوننىندەگى جىگەرلەندىرۇىن، تۇراقتاندىرۇىن، ستراتەگيالىق ورىن تۇراقتاندىرۇىن جانە علمي ورنالاسترۇىن تەرەڭ ئتۇسىنىپ، باس شۇجي شي جينپيڭنىڭ پارتيانىڭ شينجياڭ قزمەتىنە باسشىلىعىن كۇشەيتۇ جوننىندەگى ماڭزدى تالابىن تەرەڭ ئتۇسىنىپ، سايازى دەڭگەي، نازاريالىق بويسۇنۇ ولشەمى جانە لوگيكالىق ئادىس سياقتى كوپ تۇرعىدان شكەرلەي ۇيرەنىپ، جەتە ئتۇسىنىپ، وزىندىك ىرىقتىلىققا ايناللدىرىپ، قۇاتتى قوزعاۇشى كۇشتى قاۇلاتۇىمىز كەرەك.

ارەكەت ـــ تانىمنىڭ ورىندالۇى. باس شۇجيدىڭ ماڭزدى ئسوزىنىڭ رۇحىن كورىكتى شينجياڭ قۇرۇدىڭ ئس جۇزىندىك ارەكەتنە ايناللدىرۇدا، ئسوز جوق، دايەكتىلەندىرۇ، تياناقتاندىرۇ جاۇاپكەرشىلىك سەزىمىن، بورىشتىلىق سەزىمىن جانە كوكەي تەستىلىك سەزىمىن شنايى كۇشەيتۇ كەرەك. جەر ـ جەر، تاراۋلار شينجياڭ قزمەتىنىڭ ۇزاق ۋاقىتتىلىعىن، جاپالىلىعىن، كۇردەلىلىگىن، كىلتەڭدىگىن جانە ئدوپ كەلگەن ەرەكشە جاعدايىن سەرگەكتىكپەن تانىپ، جاڭا داۋىردەگى پارتيانىڭ شينجياڭدى باسقارۇ جالپى جوباسىن تولىق، دالمە ـ ئدال، جاپپاي دايەكتىلەندىرۇدىڭ ئونىمدى ئادىسىن بەلسەنە قاراستىرىپ، شىن مانىندە پارتيا ورتالىق كوميتەتىنىڭ شينجياڭ قزمەتى جوننىندەگى شەشىمدەرىن، ورنالاسترۇلارىن جەتە ئتۇسىنىپ، تىڭعىلىقتى تياناقتاندىرۇدا، ئارى قازىرگىنى تىڭعىلىقتى يگەرىپ، كەزەكتەگى داۋ، ورىنقتىلىق ئدوپ كەلىپ وتىرعان كورىنەكتى ماسەلەلەردى ويداعدايى شەشۇى، ئارى ۇزاق بولاشاقتىق جوسپار جاساپ، بايالدى تىنىشتىققا سايا تىن ئتۇبىرلى سىياتتى، نەگىزدىك سىياتتى، ۇزاق بولاشاقتىق سىياتتى قزمەتتەردى تىڭعىلىقتى ىلگەرىلەتپ، ئتۇرلى تەرەڭ قاتپارلى قايشىلىقتار مەن ماسەلەلەردى بەلسەنە شەشۇى كەرەك.

جاڭا جورىقتا ەكپىندەي ىلگەرىلەپ، جاڭا داۋىرگە ەسە قوسايىق. ئبىز، ئسوز جوق، شىندىقتى ئس جۇزىنەن ىزدەۋ، شنايى يگەرىپ، ناقتى ستەۋ پوزيتسياسى مەن ستيلىن باستان ـ اياق ساقتاپ، باس شۇجيدىڭ ىقىلاستى تاپسىرماسىن، پارتيا ورتالىق كوميتەتىنىڭ شينجياڭ قزمەتى جوننىندەگى شەشىمدەرىن، ورنالاسترۇلارىن ناقتى ارەكەتتە تياناقتاندىرىپ، شينجياڭ قزمەتتەرىن شكەرىلەي، ەگجەي ـ تەگجەيلى، ناقتى، ويداعدايى ستەۋىمىز كەرەك. لاڭكەستىككە قارسى تۇرىپ، ورنىقتىلىقتى قورعاۇدىڭ زاڭمەن باسقارىلۇىن، ۇدايىلانۇىن بۇلجماي ىلگەردىلەتپ، وڭايلىقپەن كەلمەگەن قوعام ورنىقتىلىعى جاعدايىن ويداعدايى بەكەمدەۋ؛ جۇڭحۋا ۇلتى ورتاق تۇلعا تانىمىن بەرىك ورناتۇدى بۇلجماي ئتۇرلى قزمەتتىڭ نەگىزگى جەلىسى ەتىپ، ساياسي جاقتان شنايى مويىنداۋ، جۇرتتىڭ قۇپتاۋ ـ قۇپتاماۋى ماسەلەسىن تۇبىرىنەن شىن مانىندە شەشۇ؛ جوعارى ساپالى داۋدى بۇلجماي ىلگەرىلەتپ، شينجياڭنىڭ جۇڭگو ۇلگىسىندەگى وسزاماندانىدىرۇ جولىندا قوسىنان قالماۋىنا، قاتاردان قالماۋىنا شنايى كەپىلدىك ەتۇ؛ شكە، سىرتقا ەسىك اشۇدى بۇلجماي ىلگەرىلەتپ، جاڭا داۋ ارناسىنا بەلسەنە قزمەت وتەۋ جانە ونىمەن توعىسۇ؛ حالقتىڭ قۇت ـ ىرىسىن بۇلجماي ارتتىرىپ، داۋ جەتىستىكتەرىمەن حالىق تۇرمىسىن يگىلىككە كەنەلتۇدى، جۇرت جۇرەگىن ۇيىستىرۇدى ىلگەرىلەتۇ؛ نەگىزگى ساتىنىڭ نەگىزىن بۇلجماي بەكەمدەپ، نەگىزگى ساتىنىڭ باسقارۇ ـ مەڭگەرۇ قابىلەتى مەن جونگە سالۇ قابىلەتىن ئونىمدى جوعارىلاتۇ؛ ۇناماۋدى جاقتان ۇگىتتەۋدى بۇلجماي كۇشەيتىپ، جاڭا داۋرىدەگى شينجياڭ حيكايا سىن كوپ ارنامەن، كوپ فورماەمەن ويداعدايى بايانداۋ؛ وڭتۇستىك شينجياڭنىڭ داۋىن بۇلجماي ىلگەرىلەتپ، وڭتۇستىك شينجياڭنىڭ داۋىنداعى بوگەتتىك تەجەمدەردى كۇش سالا الاستاۋ؛ بيگتۇان مەن جەرگىلىكتى ورىننىڭ توعىسا داۋىن بۇلجماي ىلگەرىلەتپ، بيگتۇاننىڭ ەرەكشە رولىن اناعۇرلىم ويداعدايى ساۋلەلەندىرۇ؛ پارتيانىڭ جالپى بەتتىك باسشىلىعىنا بۇلجماي تابانداى بولپ، ادال، كىرشىكسىز، جاۋاپكەرشىلىك ارقالايتىن جوعارى ساپالى ئار ۇلت كادرلار قوسىنىن كۇش سالا تۇلعالاۋ كەرەك.

مىندەت ەرەكشە اۇىر، ۋاقىت كۇتپەيدى. ئبىز "ەكىنشى تۇراقتاندىرۇدى" تابانداىلىقپەن قولداپ، "ەكىنشى قورعاۇدى" باتىل ورىنداپ، باستاماشىلىدىقپەن العا شعىپ، مەن ستەمەمسەم كىم ستەيدى دەيتىن جاۋاپكەرشىلىك ارقالاۋمەن، تاسقا تاڭبا، تەمىرگە ئز قالدىراتىن رۇحانى كۇيەمەن، قاجماي ـ تالماي، ۇزاق ۋاقىت ۇلەس قوساتىن قاجماس قايراتتى تەبىنمەن، ىنتىماقتاسا كۇرەس جۇرگىزىپ، قايسارلىقپەن العا باسىپ، باس شۇجي شي جينپيڭنىڭ ئۇمەتىن اقتاپ، پارتيا ورتالىق كوميتەتىنىڭ زور ئۇمىت، ماڭزدى تاپسىرماسىنىڭ ۇددەسىنەن شعىپ، جاڭا داۋردەگى پارتيانىڭ شينجياڭدى باسقارۇ جالپى جوباسىن تولىق، دالمە ـ ئدال، جاپپاي دايەكتىلەندىرىپ، جۇڭگو ۇلگىسىندەگى وسزاماندانىدىرۇ بارىسىندا ىنتىماقتى، جاراسىمدى، گۇلدەنگەن، باي، وركەنيەتتى، العا باسقان، تىنىش ئومىر، شات ـ شادىمان تىرشىلىك كەشىرگەن، ەكولوگياسى تاماشا كورىكتى شينجياڭدى اناعۇرلىم جاقسى قۇرايىق.

(باسى 1 ـ بەتتە)

«ارناۋلى تاقىرىپتىق ۇزىندىلەردىڭ» ۇلتتار ئتىل ـ جازۇىنداعى نۇسقاسىنىڭ باسپادان شعىپ تاراتىلۇى قالىڭ از ۇلت پارتيا مۇشەلەرىنىڭ، كادرلارىنىڭ "ەكىنشى تۇراقتاندىرۇدا" شەشۇشى ئمانىن جەتە ئتۇسىنىپ، "ئتورت تانىمدى" كۇشەيتىپ، "ئتورت سەنىمدى" بەكەمدەپ، "ەكىنشى قورعاۇدى" ورىنداپ، سانالى تۇردە يدەيادا، ساياسيدا، ارەكەتتە شي جينپيڭ جولداستى ۇيتقى ەتكەن پارتيا ورتالىق كوميتەتىمەن وسكەلەڭ ئبىر اۇىزدىلىقتى ساقتاپ، شي جينپيڭ جاڭا ئداۋىر جۇڭگوشا سوتسياليزم يدەياسىن پارتيانىڭ 20 ـ قۇرىلتايى العا قويعان كەلەلى ستراتەگيالىق ورنالاسترۇلاردى دايەكتىلەندىرۇدە، تياناقتاندىرۇدا شىن مانىندە قولدانىپ، وسى يدەيانى سۇبيەكتيۇ دۇنيەسى مەن وبيەكتيۇ دۇنيەنى وزگەرتۇدەگى قۇاتتى يدەيالىق قارۇعا ايناللدىرۇدىن اناعۇرلىم ىلگەرىلەتەدى.

«ارناۋلى تاقىرىپتىق ۇزىندىلەردىڭ» موڭعۇل تىلىندەگى، زاڭزۇ تىلىندەگى، ۇيعۇر تىلىندەگى، قازاق تىلىندەگى، چاۋشيان تىلىندەگى نۇسقاسىن ۇلتتار باسپاسى باسپادان شعارىپ تاراتتى؛ يزۇ تىلىندەگى، جۇاڭزۇ تىلىندەگى نۇسقاسىن ۇلتتار باسپاسى جەكە ـ جەكە سىچۇان ۇلتتار باسپاسىمەن، گۇاڭشي ۇلتتار باسپاسىمەن بىرلەسىپ باسپادان شعارىپ تاراتتى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

جاڭالىق اشۇدى داۋۇعا جەتەكشىلىك ەتۇدىڭ ئبىرىنشى قوزعاۇشى كۇشى ەتۇگە تابانداى بولپ، علىم ـ تەحنيكادا جاڭالىق اشۇدى ەەملەكەت داۋۇنىڭ جالپى جاعدايىندا وزەكتى ورىنعا قويىپ، علىم ـ تەحنيكادا جاڭالىق اشا داۋۇدى جوعارى دەڭگەيدە جوبالاپ جانە جۇيەلى جوسپارلاپ، ئبىر قىدىرۇ جاڭا ۇستانىمدارىدى، جاڭا يدەيالارىدى، جاڭا ستراتەگيالاردى العا قويىپ، ئبىر قىدىرۇ كەلەلى علىم ـ تەحنيكالىق داۋ مەن رەفورما شارالارىن ورنالاستىردى، علىم ـ تەحنيكادا جاڭالىق اشۇ جوننىندەگى ماڭزدى بايىمداۋلارى جوعارى دەڭگەيدەگى علىم ـ تەحنيكادا ئوز كۇشىنە سۇيەنۇ، ئوزىن الۇەتتەندىرۇدى جۇزەگە اسىرۇدىڭ نازاريالىق لوگيكاسىن، تاريحي لوگيكاسىن جانە امالياتتىق لوگيكاسىن تەرەڭ اشىپ كورسەتىپ، ماركسيزمدىك علىم ـ تەحنيكا كوزقاراسىنىڭ جاڭا ئورىسىن اشتى، اسا كۇشتى ساياسي سىياتقا، يدەيالىق سىياتقا جانە تۇعىرنامالىق سىياتقا يە، جاڭا داۋىردە جوعارى دەڭگەيدەگى علىم ـ تەحنيكادا ئوز كۇشىنە سۇيەنۇدى، ئوزىن الۇەتتەندىرۇدى جەدەل جۇزەگە اسىرۇدىڭ، علىم ـ تەحنيكادا قۇاتتى ەل قۇرۇدىڭ، جۇڭگوشا ەرەكشەلىككە يە دەربەس جاڭالىق اشۇ جولىمەن بۇلجماي ئجۇرۇدىڭ ئتۇبىرلى بويسۇنۇ ولشەمى جانە ارەكەت باعدارناماسى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

"سەزىنۇ ورتالعندا دۇنيە ئجۇزىنىڭ جەر ـ جەرىنەن كەلگەن 1000عا تاياۋ سۇرىپتالعان تاۋار جينالعان، نەگىزىنەن، ەڭلىك بۇيمدارى، دەنساۋلىق ساقتاۋ جانە ئۇي جيھازدارى سىندى 3 ئتۇردى قامتىعان، مۇنىڭ ىشىندە ەڭلىك بۇيمدارى تۇرىندەگى تاۋارلاردىڭ جالپى سانى 70 پايىزدى ۇستايدى"، ـ دەدى لي جۇن.

شەتەلدەگى وندىرىلگەن جەرىنەن شوعىرلى ساتىپ الىپ، ەل ىشىندەگى باجدان اۇاشا زاتتار قويماسىنا اكەلىنىپ شوعىرلى زات دايىندالادى، كەدەن باستان ـ اياق باقلاۋ ـ باسقارۇ جۇرگىزەدى... شيدامىن باجدان اۇاشا تىكە ساتىپ الۇ ورتالعى "الدىڭعى جاعى دۇكەن، ارت جاعى قامبا + ئوزى بەلگىلەپ جەدەل جەتكىزۇدەي" جۇمىس ۇلگىسىن قولدانىپ، تاۋارلاردى "شىن بۇيىم، باعاسى ارزان، جەتكىزىلۇى تەز بولۇ" سىندى ئۇش ۇلكەن ەرەكشەلىككە يە ەتتى. تاۋارلار شەتەلدەن ساتىپ اكەلىنگەننەن كەيىن كەدەننىڭ باقلاۋ ـ باسقارۇ قامباسىنا تىكە كىرگىزىلەدى، زات اينالىم ينفورماتسياسى باستان ـ اياق جاريا بولادى، ئبىر تاۋارعا ئبىر ەكىلىك داينالدالىپ، شىن بۇيىم ەكەندىگىنە كەپىلدىك ەتىلىپ، تەگىن قۇزاستىرۇعا بولادى؛ يمپورت ەتىلگەن باجدان اۇاشا تاۋارلاردان كەدەن باجىسى الىنبايدى، تۇتىنۇ باجىسى مەن ارتقان قۇن باجىسى 70% باعادا الىنادى، جيناقتاپ كەلگەندە، باعاسى جايشىلقتاعى بازار باعاسىنان 30% ـــ 15% ارزان بولادى؛ جەرگىلىكتى ورىنداعى باجدان اۇاشا زاتتار قويماسى زاتتى جەدەل دايىنداپ تىكە جونەلتەدى، ۇرىمجىدەگىلەر زاتتى 24 ساعات ىشىندە، ال باسقا ايماق، وبلىس، قالالار 48 ساعات اينالاسىندا تاپسىرىپ الادى.

ئبىر قاتار يمپورت تاۋارلار كورمە سوىرەسىنەن وتكەندە، تىلشىلەر مۇنىڭ اۇتوماتتى زات ساتۇ ماشينىاسى ەكەندىگىن بايقادى، ىشىندەگى يمپورت ەتىلگەن ەڭلىك بۇيمدارىن ئتۇرتىپ قالسا بولعانى، قولما ـ قول ساتىپ الۇعا بولادى، ينتەرنەت جەلىسىنەن تىسقارى دا تاپسىرىس بەرۇدىڭ، زاتتى ۇيگە جەتكىزىپ بەرۇدى كۇتىپ وتىرۇدىڭ قاجەتى جوق. "بۇل ماڭايداعى تەمىر جول تورابىنداعى، كەڭسە عيماراتتارىنداعى جانە ئشىنارا تۇرعىندار اۇماعىنداعى قاريدارلاردىڭ ساتىپ الۇ قاجەتىن قاناعاتتاندىرۇ ئۇشىن، ئتۇرى تولىق يمپورت تاۋارلارىن اۇتوماتتى ساتۇ ماشينىاسى سكە قوسىلعان"، ـ دەدى لي جۇن.

الەمدەگى ەلدەر كورمە سارايىنا كىرمەي جاتىپ قالا تۇرعندارى مەن ساياحاتشىلاردىڭ "بۇكىل دۇنيەنىڭ تاۋارلارىن ساتىپ الۇ" قزىعىندىلىعىنا ئتانتى بولدىق. اسىرەسە، رەسەي سارايىندا ادامدار ئيىن تىرەسىپ، كامپيت، شوكالات، ۇساق تاعامدار، ساڭىراۋقۇلاق... ساتىپ العان ادامدار ۇلكەندى ـ كىشىلى قالتالارىن تولتىرا ولجالى قايتىپ جاتىر. تاڭعى اسىن ئالى ىشپەگەن تىلشىلەر دە قىزىققا باس قويىپ، 12 يۇانعا رەسەيدەن يمپورت ەتىلگەن جۇمىرتقا وراماسىن ساتىپ الىپ، سەرىكتەردەمەن ئبولىستى.

لي جۇن تىلشىگە تانىستىرىپ بىلاي دەدى: بۇل ارادامى زاتتار نەگىزىنەن رەسەيدەمەن شەكارالاساتىن كەمە جايلار مەن جۇڭگو ـ ەۇروپا (ورتا ازيا) كەزەكشى پويەزى سىندى ەكى ارنامەن جەتكىزىلگەن، جالپى 500 نەشە تۇردەن اسادى، ئوتمەي كۇسەت.

جاقتاۋلى لەفيتپەن ەكىنشى قاباتقا كوتەرىلگەندە، ئبىرىنشى قاباتقا مۇلدە ۇقساماىتىن دەعن بايقايسز، ئتۇرلى يمپورت تاۋارلارى تۇرلەر بويىنشا رايوندارعا ئبولىنىپتى، پارعانا يمپورت ازىق ـ تۇلىكتەرى شوعىرلى زالىندا كامپيت، پراندىك، شوكالات ساتىلىپ جاتىر، بارلعى ينتەرنەتتە تانىمالى كۇسەت ساتىلىپ جاتقان ۇساق تاعامدار ەكەن؛ گەرمانيانىڭ ايگىلى ماركالى ايماق كيىم زالىندا گەرمانيا زاۋاودتارىندا وندىرىلگەن ايماق كيىمدەر ساتىلۇدا؛ جينليۇدىڭ شوعىرلى ساتۇ دۇكەنى يمپورت تاۋارلار ەرەن بازارىنا ۇقساپ كەتپىتى.

"5 كيلوگرامدىق يمپورت ەتىلگەن حوش ئيستى كەنە كەترۇ كيىم جۇۋ سۇيقىتىعى 19.9 يۇان ەرەكشە ارزان باعادا ساتىلىپتى، وتە ارزان ەكەن". قالا تۇرعىنى لي لي ئبىر جولدا 3 قۇمراسىن ساتىپ الىپ: مۇنىڭ باعاسى ەرەن بازارلاردىڭ ەل ئىشىنىڭ ۇقساس تۇردەگى تاۋارىنىڭ باعاسىمەن قارايلاس، شىنمەن وتە ئتيىمدى ەكەن، ـ دەدى.

موريدىڭ ۇنى، قارا استىق، تاردان اشتىلعان اراق، لاۋاندا مايى، كەپتىرىلگەن جەمىس ـ جيدەكتەر، ئسۇت ونىمدەرى، ۇزىن تالشىقتى ماقتادان جاسالعان ونىمدەر... بۇل ارادا يمپورت تاۋارلارى عانا ەمەس، جەرگىلىكتى ونىمدەر دە ساتىلادى. اۇىل ـ قىستاقتى گۇلدەندىرۇ سارايىنا كىرگەندە، بۇل ارادا شينجياڭنىڭ ئتۇرلى ەرەكشە تاۋارلارى كورەلەنىپتى. اۇىل ـ قىستاقتى گۇلدەندىرۇ سارايىي ـــ ئۇرىمجىنى وزەك ەتە وتىرىپ، توڭىرەكتەگى مەملەكەتتەر مەن رايوندارعا اسەر ەتىپ، "شينجياڭ سۇيىسپەنشىلىگىن شەتەلگە جەتكىزۇ" جاڭا ارناسىن كۇش سالا قالىپتاستىرىپ، شينجياڭنىڭ ساپالى تاۋارلارىن دۇنيە جۇزىنە ساتۇدى نەگىزگى ماقسات ەتە وتىرىپ اشلىعان.

لي جۇن بىلاي دەدى: سەرىكتەستىگىمىز ەل ئىشى ـ سىرتىنداعى تانىمالى ساياحات سەرىكتەستىكتەرىمەن، مادەنيەت سەرىكتەستىكتەرىمەن، كاسىپ سالاسى سەرىكتەستىكتەرىمەن سەلبەسۇدى كۇشەيتىپ، بايلىقتان بىرگە يگىلىكتەۋدى، ۇلاسۇدى سىكە اسىرىپ، شينجياڭنىڭ ئىشى ـ سىرتىندا، ينتەرنەت جەلىسىندە، ينتەرنەت جەلىسىنەن تىسقارى دا ىقپالداسىپ ساۋدالاۋدى، دالمە ـ ئدال ساۋدالاۋدى ىلگەرىلەتپ، ۇزدىكسىز تۇردە حالقارالىق قوعامعا "شينجياڭ جاقسى جەر" ماركاسىنىڭ وبرازىن ۇزدىكسىز تولىق ايگىلەيدى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

ەكولوگيا قورعالسا، گۇمانيتارلىق دستەر گۇلدەنىپ ـ كوركەيىپ، حالىق تۇرمىسى قامتاماسىزدىققا يە بولادى. "ئار كۇنى وسى ارادا سەيلدەيمىن، وتە باقتىلى سەزىنەمىن"، ـ دەدى قۇمىل قالاسىنىڭ 84 جاستاعى تۇرعىنى تيان جىگاڭ.

باركول قازاق اۇتونوميالى اۇدانى شىرىنزى اۇىلى گاۇجياحۇ كولى سازدىعى كورىنىس وڭىرىندە، جاسالۇى كوركەم جۇلدىزدى ئتۇن حالقتىق تۇسەلجانالارى رەتتى ورنالاسقان، سۇ ايدىنى كەڭىستىگىندە سۇ قۇستارى قالقتاي ۇشپ ئجۇر، كوركەم كوردىنستى ساياحاتشىلار جارىسا سۇرەتكە ئتۇسىرىپ جاتتى.

بۇرىنعى گاۇجياحۇ كولى مۇنداي كوركەم ەەمەس ـ تى. "اشىق كۇندە شاڭ ـ توپىراق باسپى، جاڭبىرلى كۇندە لاي ـ باتپاققا مالشىندىرۇ" گاۇجياحۇ كولىنىڭ ادامدارعا قالدىرعان اسەرى ەدى.

2017 ـ جىلدان باستاپ باركول قازاق اۇتونوميالى اۇدانىنىڭ ۇسىنىلمەدى ارتتىرىپ، شينجياڭعا كومەكتەسەتىن ولكە ـ قالالاردىڭ بارىنشا كومەكتەسپ ـ سۇيەەمدەۋىندە، گاۇجياحۇ كولى سازدىعى كورىنىس ئوڭىرى كۇن سايىن جاڭارىپ، تابىستى تۇردە ەەملەكەتتىك 4A دارەجەلى ساياحات كورىنىس ئوڭىرى بولىپ باعالاندى. "بيىل جازعى دەمالىس كەزى ساياحاتتىڭ قاۇىرت ەەزگىلى بولدى، حالقتىق تۇسەلجانامىز بەن شارۇالار شاتتىعى ساياجايىمىز جالپى 70 مىڭ ساياحاتشى (رەت) قابىلدادى، كۇندىك تيجارات كىرىسىمىز 50 مىڭ يۇان بولدى"، ـ دەدى كورىنىس وڭىرىندە حالقتىق تۇسەلجانا جانە شارۇالار شاتتىعى ساياجايىن اشقان مىڭ چىڭجيە.

گاۇجياحۇ كولى سازدىعى ـــ باركول كولى سازدىعىنىڭ ئبىر بولىگى. سوڭعى جىلدارى باركول كولىنىڭ ەكولوگياسىن قورعاۇ مەن قالپىنا كەلتىرۇ تاماشا ونىمدىلىككە قول جەتكىزدى، كول جاعاسىندا شوپتەر جايقالا ئوسىپ، بۇلبۇلدار سايراپ، كول بەتىندە ساعىم ويناداى. كول اۇماعى ماڭىنداعى شين ـ ان كەستە سارايىندا كەستەشى بويجەتكەندەر باركول كولىنىڭ كوركەم كورىنىسىن زەر سالا كەستەلەدى. انشيۇ كەستەسى حىنان ولكەسىنىڭ انياڭ قالاسىنان باستاۇ العان، كەستە سارايىنىڭ جاۇاپتىسى حاۇ بيڭ: شين ـ ان كەستەسى قازاق ۇلتىنىڭ كەستەشىلىك ەلەمەنتتەرىن توعىستىردى، كەستەلەپ تىككەن ئساندى بۇيىمدار بازاردا ايرىقشا قارسى الندى، ـ دەپ تانىستىردى.

سۇدىڭ ارقاسىندا گۇلدەنىپ، كاسىپ سالاسىنىڭ ومىرشەڭدىك كۇشى تاسقىندادى

باركول كولى جاعاسىنا ساياحاتتاي كەلگەندەردىڭ ايماق ۇزىلمەدى، كول وڭىرىنە جاقىن ماڭداعى حۇايۇان اۇىلى حۇاجۇاڭزى قىستاعىندا مەرەكەلىك مومىنىڭ ئيىسى مۇرىندى جارادى.

مەرەكەلىك مومى جاساۋ ـــ باركولدىڭ تاريحى ۇزاق مەرەكەلىك سالتى. قاتتاما، قارما، اسقاباق نان، مايلى ۇگىلمەلى مومى، دۇحوۋكا قارماسى... مەرەكەلىك مومىنىڭ ئدامى تالاي ۇرپاق بارىكولدىكتەردىڭ ەسەيىپ ـ ەرجەتۇ بارىسىمەن ساباقتاسىپ كەلدى.

وسى بىرنەشە جىلدا، تاماشا ەكولوگياىق ورتا بايلىعى مول، مادەنيەتى مايەكتى باركولدىڭ ساياحات كاسىبىندە قاۇىرت دامۇدى قارسى الۇنا مۇمكىندىك جاسادى، مەرەكەلىك مومى دا ساياحاتشىلار ۇناتىپ جەيتىن ئدامدى تاعامعا اينالدى.

حۇاجۇاڭزى قىستاعىنىڭ مەرەكەلىك مومىسى باركولدە ەڭ تانىمالى. 8 ـ ايدىڭ باسىندا حۇايۇان اۇىلى حۇاجۇاڭزى قىستاعىنىڭ "انامنىڭ ئدامى" مەرەكەلىك مومى ماركاسىن تىركەۋگە الدىرۇنا، سوندداي ـ اق مەرەكەلىك مومى شەبەرحاناسىن سالۇنا كومەكتەسىپ، 15 جاسى ەگدەلەگەن ايەلدى جۇمىستاندىردى. حۇايۇان اۇىلدىق پارتكومىنىڭ شۇجيى فان حاييان: "كىشكەنە مەرەكەلىك مومى بىرتىندەپ ۇلكەن كاسىپ سالاسىنا اينالدى، ئبىز باركول مەرەكەلىك مومىسىنىڭ ۇرپاقتار بويى جالعاسۇنا مۇمكىندىك جاسايمىز"، ـ دەدى.

سۇ بولعاندا عانا بايلىق بولادى. اراتۇرىك اۇدانىنىڭ نوم قالاشعىنداعى جاي پىساتىن قۇمىل قاۇىنى ەگمىشىلىك بازاسى 2001 ـ جىلى جارعاق استىنان تامشىلاتىن سۇارۇ بويىنشا جاڭالاۋدى تامامداپ، 23 جىلدا جالپى 175 ميللىيون تەكشە مەتر سۇ ۇنەمدەدى، بۇل تيانشاندىداعى بوعدا كولىنىڭ جالپى سۇ مولشەرىمەن قارايلاس. ۇنەمدەلگەن سۇ جەر استى سۇ دەڭگەيىنىڭ تومەندەمەۇىنە شنايى كەپىلدىك ەتىپ عانا قويماي، ونىڭ ۇستىنە ارا تۇرىك اۇدانى كومىر حيميا ونەركاسىبى كاسىپ سالاسىنىڭ دامۇىنا پارمەندى تىرەك بولدى.

بيىل الدىڭعى جارتى جىلدا اراتۇرىك اۇدانىنىڭ ئوندىرىس جالپى ئونىم قۇنى 11 ميلليارد 520 ميللىيون يۇان بولپ، سايكەس مەزگىلدەگىدەن 31% ارتتى. مۇنىڭ ىشىندە 2 ـ كاسىپتىڭ ارتقان قۇنى 10 ميلليارد 480 ميللىيون يۇانعا جەتتى.

سۇدان ويداعدايى پايدالانىپ، سۇدان تولىق پايدالانىپ، "سۇ حيكايا سىن" ويداعدايى جازدى. قۇمىلدىڭ بايتاق دالاسىندا سۇ ئموپ ـ ئمولدىر، جاعالاۋ جاپ ـ جاسىل بولپ، كاسىپ سالاسىنىڭ ومىرشەڭدىك كۇشى تاسقىندادى.

سۇعا قاراي ىلگەرىلەپ، جاڭا كارتينانى ايشقتادى

قۇبا تۇزدە جاسىل ەلەكتر ئوندىردى، قۇلاما قۇزداردا سۇ قويماسىن سالدى. تەڭز دەڭگەيىنەن 2000 نەشە مەتر كەلەتىن شعىس تيانشان قوينىنداۋىندا جىلدىق ەلەكتر تاراتۇ مولشەرى ئبىر ميللىيارد 368 ميللىيون كيلوۋات ساعاتتىق "اسقىن زاريادتاعىش" جاڭرىقتا شعادى.

قۇمىل سۇ شعارۇ، ەنەرگيا ساقتاۋ ەلەكتر ستانسياسى قۇمىل قالاسى يجوۇ رايونى تيانشان اۇدانى ىرداۋگوۇ قىستاعىنا ورنالاسقان، جالپى گەنەراتور اگراگاتتار سيىمدىلىعى ئبىر ميللىيون 200 مىڭ كيلوۋات، سالىنىپ بولعاننان كەيىن توڭىرەگىندەگى فوتوۋولتتىق ەلەكتر ستانسياسىنىڭ جانە جەل كۇشىمەن ەلەكتر تاراتۇ ستانسياسىنىڭ باسى ارتىق ەلەكتىرىن ۇونىمدى قابىلداپ، فوتوۋولتتىڭ، جەل ەلەكتردىنىڭ جەل ەنەرگياسىنان، كۇن ەنەرگياسىنان باز كەشۇ قۇبىلىسىن زور مولشەردە ازايتادى، سونىمەن بىرگە، تاعى تۇراقتى ەلەكتر جەتكىزىپ، ەلەكتر تورىن ۇونىمدى رەتتەيدى جانە قورعايدى.

"ەلەكتر ستانسياسىنداعى ەكى سۇ قويماسىنىڭ سۇى ساندۇگوۇ وزەنىنەن كەلەدى. 'جاسىل ەلەكتردەن' پايدالانىپ سۇ شعارىپ، ەنەرگيا ساقتاۋدان شعارىلاتىنى دا 'جاسىل ەلەكتر'. سالىنىپ تورعا جالعانعانىن كەيىن ئار جىلى 239 مىڭ تونىنا وڭدەلمەگەن كومىردىڭ ىسراپ بولۇىن ازايتادى، كومىر قىشقىل گازىنىڭ شعارىلۇىن 596 مىڭ تونىنا ازايتادى"، ـ دەدى قۇمىل سۇ شعارۇ، ەنەرگيا ساقتاۋ شەكتى سەرىكتەستىگى پارتكومىنىڭ ورىنباسار شۇجيى، باس ديرەكتور شۇي حۇڭژي.

شەبەرلىكپەن وڭاپ، شەبەرلىكپەن پايدالانىپ، ئبىر ئوڭىردىڭ تۇنىق سۇىمەن قالا ـ اۇىلدىڭ داۋىن نارلەندىردى. قۇمىل وزەنى جاعاسىندا وسەزامانداناعان قۇرلىقتىق پورت ورتالعى ەڭسە كوتەرىپ كەلەدى.

قالانىڭ سولتۇستىگىندەگى تاس جول، تەمىر جول بىرلەسپ تاسمالداۋ زات اينالىمى باقشاسى سالىنىپ بولدى، قۇمىل ۋاگزالى اۇماعىنىڭ قامبادا ساقتاۋ قۇرىلىسى نسانى سالىنىپ ئبىتتى، ساندى مالىمەت قزمەت وتەۋ ورتالعىنىڭ نەگىزگى تۇلعاسى ياقتادى... 3 جىلدىق قۇرىلىس جۇرگىزۇ ارقىلى قۇمىل قۇرلىقتىق پورت ورتالعىنىڭ 1 ـ مەرزىمدىك ينجەنەرياسى مەجەدەگى نسانى جۇزەگە اسىردى، ئبىر توپ زات قامباسى مەن سۇىق قامبا پايدالانۇعا بەرىلدى، ئبىرتالاي كاسىپورن ىرگە تەپتى، ەل ىشىندەگى ئبىرتالاي ئرى كاسىپورن، توپتار كەلىپ سەلبەسۇ دستەرىن كەڭىستى.

"قۇمىل قۇرلىقتىق پورت ورتالعى الداعى جەردە قۇمىل قالاسىن قۇرلىقتىق پورت ۇلگىسىندەگى مەملەكەتتىك زات اينالىمى ورتالعى ەتپ قۇرىپ شعۇعا ۇلەس قوسادى. بولاشاقتا قۇمىل بۇكىل شينجياڭدى جانە ەل ىشىندەگى باسقا ولكە، رايون، قالالاردى بەتكە العان ئوندىرۇ، وڭدەۋ ورتالعىنا، كەشەندى زاتتىق ماتەريالداردى ساقتاۋ ورتالعىنا جانە وتكەرمەلەي تاسۇ ورتالعىنا، سوندداي ـ اق 'ئبىر بەلدەۋ، ئبىر جولعا'، جۇڭگو ـ پاكيستان ەكونوميكالىق دالىزىنە، جۇڭگو ـ موڭعۇليا ـ رەسەي ەكونوميكالىق دالىزىنە، ورتا ازيا وڭىرىنە قزمەت وتەيتىن ماڭىزدى زاتتىق ماتەريالداردى جيناۋ ـ جونەلتۇ ورتالعىنا اينالادى"، ـ دەدى قۇمىل قالالىق قاتىناس ـ تاسىمال مەكەمەسى پارتيا باسشىلىق گرۇپپاسىنىڭ شۇجيى، ورىنباسار مەكەمە باستىعى لياڭ چىڭيۇان.